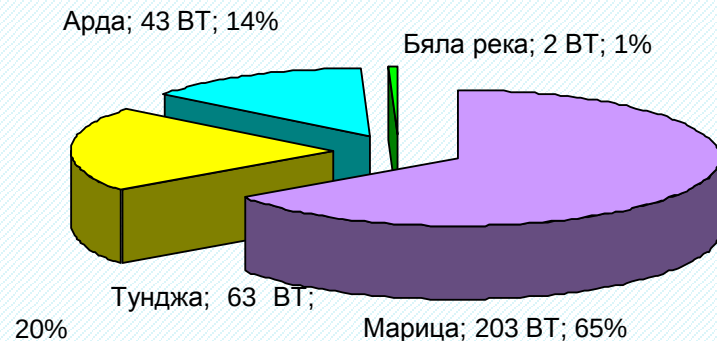

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН (2016-2021)

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИБР

- **Основни речни басейни** – Марица, Тунджа, Арда, Бяла река;
- **Релеф, геология и климат** – разнообразен;
- **Екорегиян 7** - Източни Балкани (EasternBalkan);
- **Категории повърхностни води** – реки и езера;
- **Типология** (система «Б», включваща задължителни и незадължителни фактори) - 5 типа повърхностни води от категория „река“ и 7 типа от категория „езеро“; направена е актуализация на типовете повърхностни води, без да са променяни техните граници;
- **СМВТ** - 77 (25%); **ИВТ** - 9 (3 %);
- **Повърхностни водни тела** - 311, от които – 302 от категория «реки» и 9 от категория «езера»;
- **Подземни води** - всички основни типове подземни води - пукнатинни, карстови (карстово-пукнатинни) и порови;
- **Подземни водни тела** - 41 подземни водни тела, групирани в 6 водоносни хоризонта: неоген-кватернер, неоген, палеоген-неоген, креда, триас и протерозой

НАТИСК ВЪРХУ ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

Точкови източници на замърсяване

Канализации и
ПСОВ

Индустриални
емитери

Животновъдни
ферми

Рибовъдство

Дифузни източници на замърсяване

Земеделие

Рибовъдни
дейности

Замърсяване от
въздух

Пътен трафик

НМ без
канализация

Ерозия

Физични изменения

Водовземане
(изменение на
оттока)

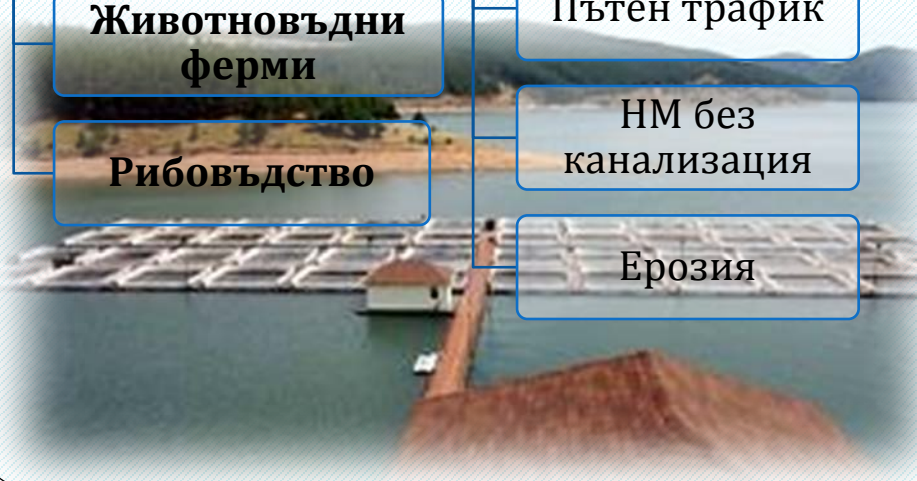
Морфологични
изменения

Миграционни
бариири

Регулиране на
оттока
(прехвърляне на
води)

Инвазивни видове

Климатични
изменения

НАТИСК ВЪРХУ ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Точкови източници на замърсяване

Ферми, складове за
пестициди и др.
селскостопански
обекти

Депа за отпадъци

Мини,
хвостохранилища

ГПСОВ

Дифузни източници на замърсяване

НМ без
канализация

Селско
стопанство

Мини,
хвостохранилища

Водовземане

За ПБН

За индустрия и
охлаждане

За напояване

Зони за защита на водите

Тип зона за защита на водите	Брой ЗЗВ (бр.)
ЗЗВ, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – повърхностни води	64
ЗЗВ, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – подземни води	41
Водни обекти, определени като води за рекреация, включително определените зони с води за къпане	3
Нитратно уязвими зони	1
Чувствителни зони	6
Зони за опазване на стопански ценни видове риби	49
ЗЗВ от „Натура 2000“ – Директива за хабитатите	63
ЗЗВ от „Натура 2000“ – Директива за птиците	36
ЗЗВ по смисъла на Закона за защитените територии	46

ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

Екол. съст-е	Марица	Тунджа	Арда	Бяла	ИБР
Отлично	8	8	2	0	18
Добро	71	16	16	2	105
Умерено	63	28	21	0	112
Лошо	21	5	0	0	26
Много лошо	11	1	0	0	12
Неизвестно	29	5	4	0	38
Брой ВТ	203	64	43	2	311

✓ Броят на водните тела, които през 2009 са били в лошо състояние и са постигнали добро състояние през 2014 г. е 12.

✓ Броят на водните тела в лошо химично състояние значително е намалял: от 19 в ПУРБ – до 7 през 2014;

✓ Нито едно от водните тела, определени в добро химично състояние през 2009 г. не е променило своето състояние към лошо.

Общият брой на водните тела, при които се наблюдава положителна тенденция в екологичното състояние е 112, което е повече от 30% от всички водни тела на територията на ИБР. Основните причини, които водят до този положителен ефект са следните:

- ✓ подобряване на състоянието по биологични елементи – 53 ВТ;
- ✓ подобряване на състоянието по ФХ елементи – 50 ВТ;
- ✓ повишаване качеството на водите в питейните водни тела – за 20 ВТ се наблюдава постигане на добро състояние.

	Марица	Тунджа	Арда	Бяла	Общо
Добро	28	9	11	1	49
Лошо	3	0	4	0	7
Неизв.	172	54	28	1	255
Брой ВТ	203	64	43	2	311

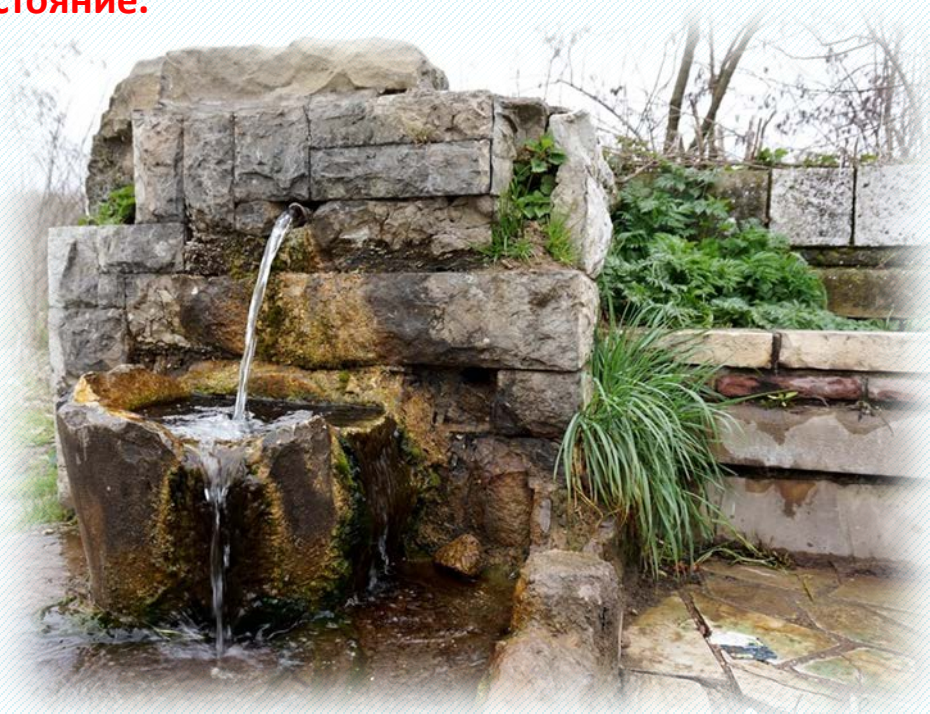
Оценка на състоянието на подземните води

Оценката на **ХИМИЧНОТО и КОЛИЧЕСТВЕННОТО СЪСТОЯНИЕ** на ПВТ е извършена съгласно национално приет подход, включващ съответно 5 и 4 вида теста.

- От общо 41 ПВТ 23 (56%) са в добро, а 18 (44%) – в лошо химическо състояние.

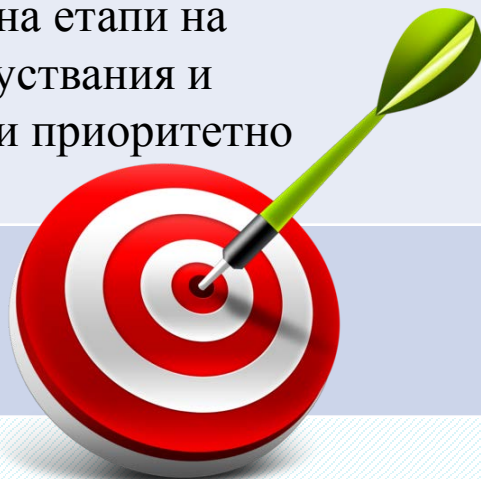
Констатирани са отклонения по следните показатели: желязо, нитрати, фосфати, магнезий, хлориди, манган, амониеви йони, калций, твърдост (обща), сулфати, натрий, перманганатна окисляемост.

- Всички 41 ПВТ са в добро количествено състояние.

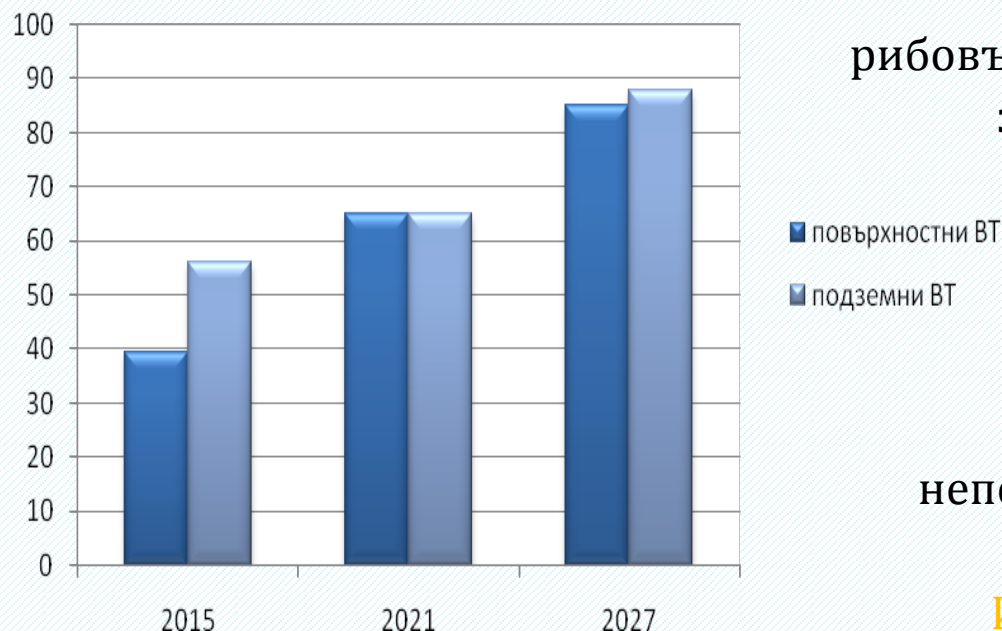
Основни цели

Повърхностни води	Подземни води
Предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела	Опазване на доброто количествено състояние и предотвратяване на влошаването
Опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите	По-малко строги цели за количествено състояние.
Опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води	Подобряване на химичното състояние и постигане на добро състояние до 2027 г.
Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества	Опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването
	По-малко строга цел от постигане на добро химично състояние

ПРОГРАМА ОТ МЕРКИ В ПУРБ НА ИБР (2016-2021)

Състояние на ВТ и планиран ефект от прилагане на ПоМ
върху състоянието на ВТ

ОСНОВНИ ДВИЖЕЩИ СИЛИ:

селско стопанство (**281 действия**);
изменение в климата (**3 действия**);
енергетика (**77 действия**);
рибовъдство и аквакултури (**28 действия**);
защита от наводнения (**3 действия**);
горско стопанство (**81 действия**);
индустрия (**158 действия**);
туризъм и рекреация (**1 действие**);
Транспорт (**6 действия**);
урбанизация (**281 действия**) и
непозната движеща сила (**78 действия**).

Има и случаи, в които дадена мярка е
предвидена поради повече от една движеща
сила (**436 действия**).

РАЗХОДИ НА ПОМ В ПУРБ НА ИБР (2016-2021)

Движеща сила	Стойност (лв)
Урбанизация	1948931102
Индустрия	119466575
Селско стопанство	21771489
Горско стопанство	0
Рибарство и аквакултури	2415595
Енергетика – ВЕЦ	1466130
Енергетика – без ВЕЦ	38610
Туризм и рекреация	47025
Транспорт	157130
Защита от наводнения	5508891
Изменение на климата	0
Други движещи сили	4434721
Повече от една движещи сили	11462695
ОБЩА СТОЙНОСТ	2115699963

Идентифицираните източници на финансиране на ПоМ на ИБР:

- ☐ Държавен бюджет
- ☐ Общински бюджети
- ☐ Европейски фондове:
- ☐ Оперативна програма околна среда 2014-2020 г.
- ☐ Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
- ☐ Програма за трансгранично сътрудничество „Гърция-България“
- ☐ Програма за транснационално сътрудничество „БАЛКАНИ - СРЕДИЗЕМНО МОРЕ 2014-2020“
- ☐ Норвежки финансов механизъм
- ☐ Предприятие за управление на дейностите по околна среда (ПУДООС);
- ☐ Частни инвестиции

ПЛАН за УПРАВЛЕНИЕ на РИСКА от НАВОДНЕНИЯ

- Планът за управление на риска от наводнения в Източнoбеломорски район за басейново управление е разработен с финансовата подкрепа на Кохезионен фонд на ЕС чрез Оперативна програма „Околна среда 2007-2013, Приоритетна ос 1, по проект DIR-51211229-1-171 „Разработване на планове за управление на риска от наводнения”, финансиран по Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161P0005/12/1.20/02/29
- Планът за управление на риска от наводнения на Източнoбеломорски район за басейново управление е разработен в съответствие с изискванията на чл.7 от Директива 2007/60/ЕС (Директива за наводненията) и на основание чл. 146и от Закона за водите.
- Решение №1109/29.12.2016г. на Министерски съвет за приемане на План за управление на риска от наводнения на Източнoбеломорски район (2016-2021) и национални програми за изпълнението му.

ПЛАН за УПРАВЛЕНИЕ на РИСКА от НАВОДНЕНИЯ

ПУРН се разработва на ниво район за басейново управление в съответствие с изискванията на Директива 2007/60/ЕО за оценка и управление на риска от наводнения, транспонирана в Закона за водите. Първият ПУРН на ИБР за периода до 2021 г. беше разработен и приет от Министерски съвет края на 2016 г. ПУРН е стратегически документ, очертаващ рамката на действие и дългосрочното планиране за намаляване на риска от наводнения, като се приложат определени мерки за намаляване на неблагоприятните последици от наводнения, с акцент върху **човешкото здраве и живот, околната среда, културното наследство, стопанската дейност и инфраструктура**. Изготвени са:

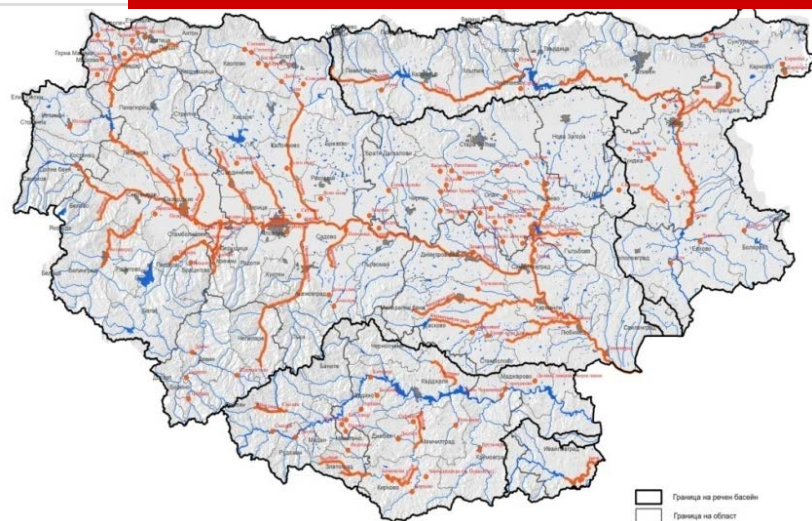
- ❖ **ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ**
- ❖ **РАЙОНИ СЪС ЗНАЧИТЕЛЕН ПОТЕНЦИАЛЕН РИСК**
- ❖ **КАРТИ НА ЗАПЛАХАТА ОТ НАВОДНЕНИЯ и КАРТИ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ**
- ❖ **ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ**
- ❖ **ПРОГРАМА ОТ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ**

ПУРН се разработва, преразглежда и актуализира в сътрудничество и с активното участие на заинтересованите страни и обществеността. По време на изготвянето и в процеса на консултации се публикуват проекти и финални варианти на документите, провеждат се срещи по места, анкети и заседания на БС. На сайта на БД ИБР са налични интерактивни карти и инструменти, представящи проектите и на финалните варианти на всеки етап.

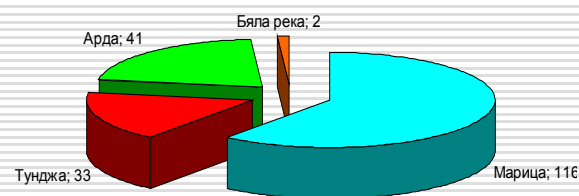
ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

ЗНАЧИМИ МИНАЛИ НАВОДНЕНИЯ

ПОТЕНЦИАЛНИ БЪДЕЩИ НАВОДНЕНИЯ със ЗНАЧИМИ ПОСЛЕДИЦИ

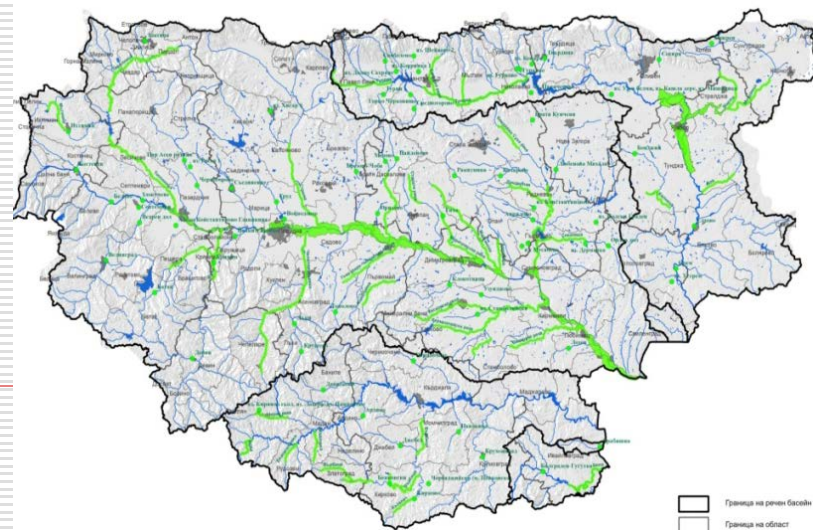
Данни за **392** минали наводнения в ИБР, **192** са оценени като **значими**.

122 потенциални бъдещи наводнения със **значими** последици

В **Предварителната оценка** въз основа на извършените анализи съгласно приетата **методика** и **критерии за значимост на наводненията** са селектирани онези наводнения в миналото, които са имали значими последици и съществува възможност да се повторят и в бъдеще. Определени са и потенциални места, където би могло да се случат значими наводнения в бъдеще. Значимостта се определя от размера на неблагоприятни последици върху човешкото здраве и живот, околната среда, културното наследство, стопанската дейност и инфраструктура.

Въз основа на резултатите от ПОРН са определени **Райони със значителен потенциален риск от наводнения**.

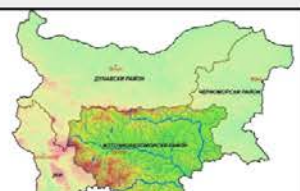
БД ИБР – 31 РЗПРН 1078 km

РАЙОНИ
СЪС
ЗНАЧИТЕЛЕН ПОТЕНЦИАЛЕН
РИСК ОТ НАВОДНЕНИЯ
ЗА
ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН

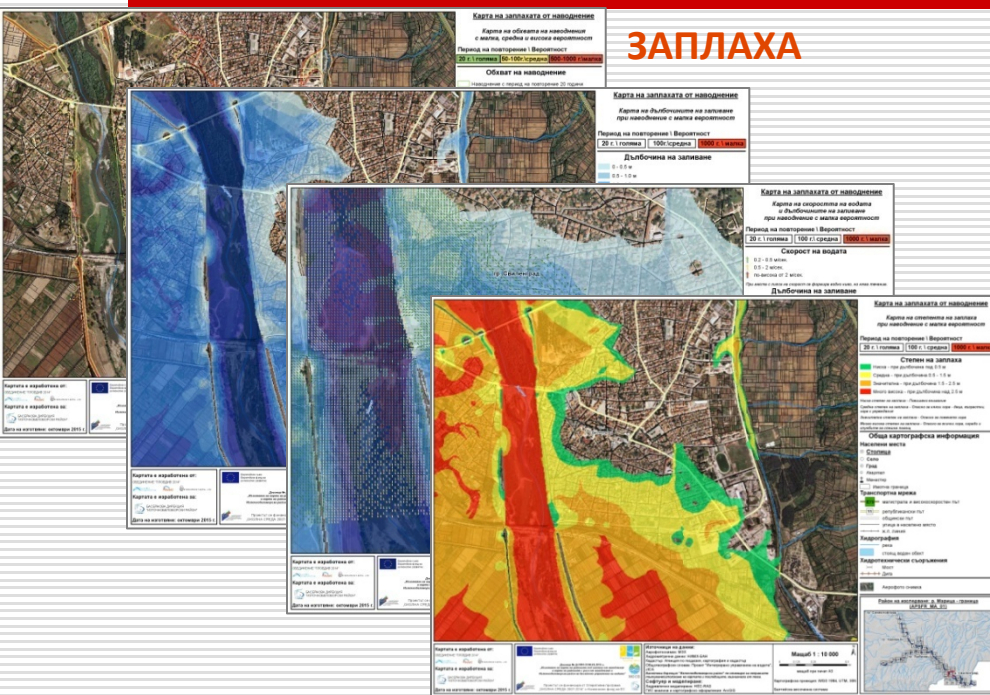
- РЗПРН с висок риск
- РЗПРН със среден риск
- Граница на речен басейн
- Граница на област
- Граница на община
- Населени места
- Магистрала
- Път - 1 клас
- Път - 2 клас
- ЖП линии
- Язовири

Марица – 18
Арда – 8
Тунджа – 5

КАРТИ НА ЗАПЛАХАТА ОТ НАВОДНЕНИЯ

КАРТИ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

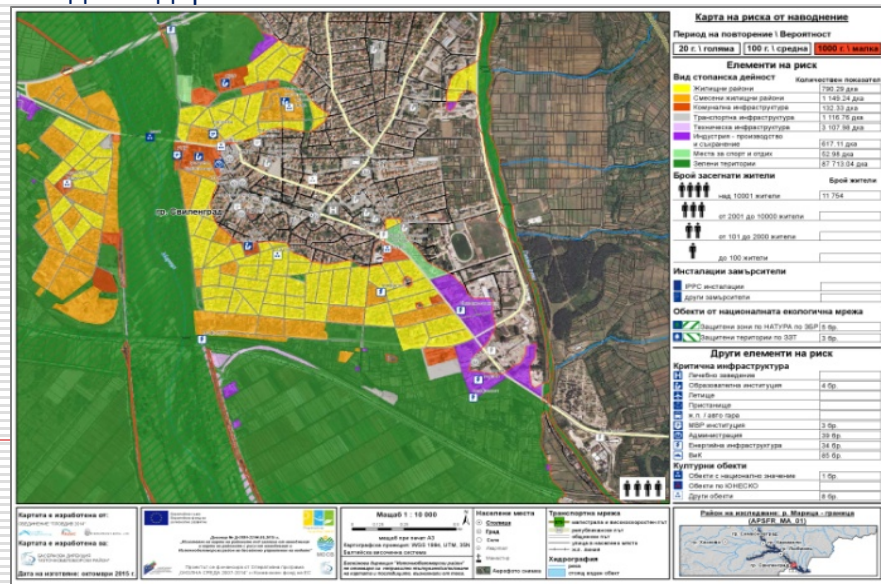

Разработени са по национална методика за определените със заповед на Директора на БДИБР и утвърдени от Министъра на околната среда и водите райони със значителен потенциален риск от наводнения **РЗПРН** за три основни сценария съгласно Директивата за наводненията и Закона за водите - със **ниска, средна и висока вероятност** с период на повторение **1000, 100 и 20 години**, както и за допълнителни сценарии с екстремно водно количество при разрушаване на язовирни стени или преливане на язовири, а за Марица при границата – и за период на повторение 50 и 500 г. за целите на трансграничната координация на картите и ПУРН със съседните държави.

Залети територии и засегнати жители

при сценарий с вероятен период на повторение 1000 г.

ИБР	– 817 km ²	-	269 518
Марица	– 657 km ²	-	251 075
Тунджа	– 154 km ²	-	10 431
Арда	– 6 km ²	-	8 012

РИСК

ПРИОРИТЕТИ и ЦЕЛИ

Националният каталог от мерки извежда националните приоритети и цели и съдържа 154 мерки, структурирани по основни **аспекти** на управлението на риска от наводнения:

- **Предотвратяване**
- **Защита**
- **Подготвеност**
- **Възстановяване и преглед/Придобит опит**
- **Реакция при наводнение**

Приоритети за управление на риска от наводнения в ИБР

- 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве**
- 2 По-висока степен на защита на критичната инфраструктура**
- 3 Повишаване защитата на околната среда**
- 4 Подобряване на подготвеността и реакциите на населението**
- 5 Подобряване на административния капацитет за УРН**

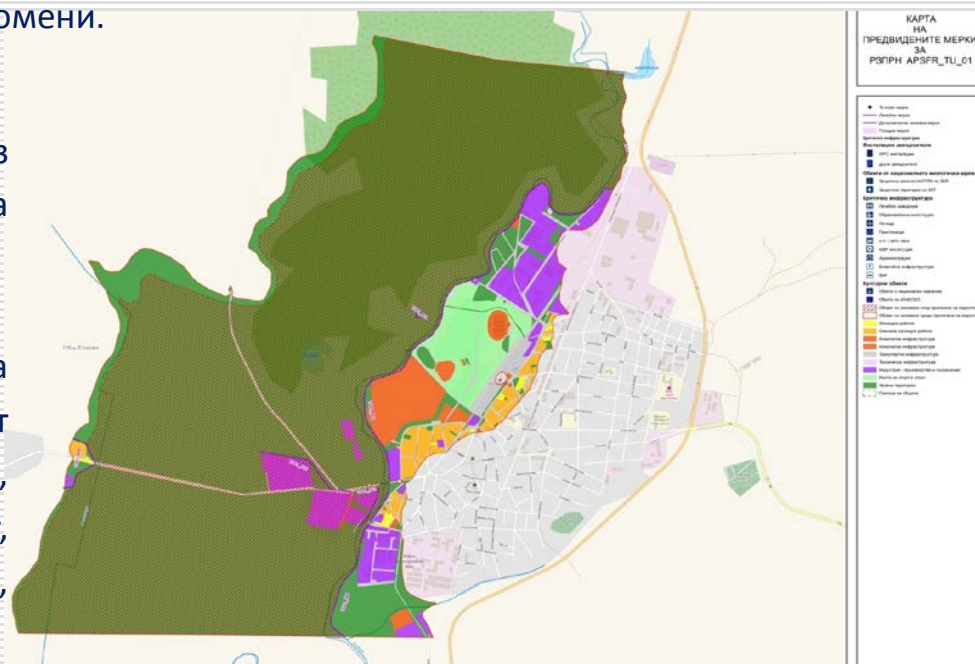
Към всеки приоритет са разписани по няколко цели и за тяхното осъществяване е изготвена Програмата от мерки на ПУРН.

ПРОГРАМА ОТ МЕРКИ

ПоМ на ИБР съдържа 905 мерки на обща стойност 360 млн. лв. За изготвянето и бяха направени анализ на заплахата, степенуване на риска и дефиниране на основните проблеми, определени бяха приоритети и цели за всеки РЗПРН и бяха избрани решения на идентифицираните проблеми. При изготвянето на ПоМ бяха оценени съответствието на мерките с ПУРБ и с целите на РДВ, както и приносът им за адаптиране към климатичните промени.

ПоМ е съставена след прилагане на анализ
разходи - ползи и хидравлично моделиране на
ефекта.

Мерките са приоритизирани в 5 класа, като са използвани критерии за сравняване в зависимост от тяхната ефективност за постигане на целите, приложимост, икономическа ефективност, необходимото време за реализация, икономическия и социалния ефект.

ИЗПЪЛНЕНИЕ на ПУРН и ПРОГРАМАТА от МЕРКИ

Съгласно изискванията на законодателството Проектът на ПУРН беше подложен на **Екологична оценка**. Със Становището по екологична оценка след ВЕЕС в ПУРН бяха включени допълнителни мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на плана. БД възлага 1 от тези мерки - изготвяне на Методика за управление на крайречната горска растителност във връзка с осигуряване на проводимостта на реките, подобряване на свързаността и запазване на крайречните горски местообитания, подобряване на състоянието им и опазване на биологичното разнообразие.

През 2017 г. стартира **изпълнението на мерките от ПоМ** с финансиране през държавния бюджет, ОП ОС и програми за трансгранично сътрудничество.

Мерки на БД ИБР - през 2017 г. проведохме обучително-информационна кампания от 6 семинара с лектори от БД ИБР, ПБЗН, УАСГ и НИМХ за създаване на капацитет на компетентните органи (областни и общински администрации, РД ПБЗН, НС, ВиК, ДАМТ, БЧК и др.) и за координация на действията при възникване на риск от наводнения. Планираме нова кампания и за 2018 г.

Вторият цикъл на ПУРН за периода 2021 – 2027 г. ще се разработва по проект, финансиран по ОП ОС, който се подготвя в момента от МОСВ и четирите БД.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

